

РЕШЕНИЕ

№ 1911

гр. София, 02.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Г СЪСТАВ, в публично заседание на осми март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Татяна Димитрова

Членове: Румяна М. Найденова
Гюлсевер Сали

при участието на секретаря Алина К. Тодорова
като разгледа докладваното от Румяна М. Найденова Въззивно гражданско дело № 20231100502327 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 258 - 273 ГПК.

Образувано е по въззивна жалба, подадена от Л. И. А. срещу решение № 14430 от 12.12.2022 г. по гр. д. № 27111/2022 г. по описа на Софийски районен съд, 27 състав.

С обжалваното решение е отхвърлен предявеният от Л. И. А. отрицателен установителен иск срещу „К.И.И. БГ“ ЕАД с правно основание чл. 439 ГПК за признаване на установено, че ищецът не дължи по отношение на ответника сумите, както следва: 9801.52 лв. главница, 1162,18 лева просрочена редовна лихва за периода 25.10.2008 г. до 10.01.2010 г., сума в размер на 270,68 лева, представляваща просрочена наказателна лихва за периода от 25.11.2008 г. до 28.01.2010 г., законна лихва върху главницата от 29.01.2010 г. до изплащане на вземането и разноски по делото в размер на 224,69 лева - за държавна такса, както и сумата от 474,00 лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение, за които е издаден изпълнителен лист от 04.02.2010 г. по ч.гр.д. № 4307/2010 г. по описа на СРС, 33 състав, въз основа на който е образувано изпълнително дело № 60/2010г. по описа на ЧСИ М.Ц., рег. № 840 на КЧСИ, както е отхвърлен и предявения иск с правно основание чл. 55, ал. 1 ЗЗД за осъждане ответника да плати на ищеца сумата от 5021.84 лв., представляваща платена от ищеца сума без основание в хода на принудително изпълнение по изпълнително дело № 60/2010 г. по описа на ЧСИ М.Ц., рег. № 840 на КЧСИ, преведена на „К.И.И. БГ“ ЕООД за погасяване на задължения по изпълнителния лист, както и е отхвърлен предявения

иск с правно основание чл. 49 вр. чл. 45 ЗЗД за осъждане ответника да заплати на ищеца сумата от 352.49 лв., представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди, изразяващи се в събрани такси по принудително изпълнение на недължимо вземане в полза на съдебния изпълнител, ведно със законната лихва върху сумите от датата на подаване на исковата молба до окончателното им изплащане.

Във въззивната жалба се излагат подробни съобщения, че решението е неправилно, незаконосъобразно, необосновано като постановено в несъответствие със събраните доказателства. Моли се решението да бъде отменено, а предявените иски да бъдат изцяло уважени, като се присъдят направените пред двете инстанции разноски.

В установения от закона срок, въззиваемият „К.И.И. БГ“ ЕАД, действащ чрез процесуалния си представител, е депозирал отговор на въззивната жалба. В него се излагат съобщения за неоснователност на въззивната жалба. Моли се решението на районен съд да бъде потвърдено, като на въззиваемия бъдат присъдени сторените пред въззивната инстанция разноски.

Софийски градски съд, като обсъди събраните по делото доказателства, становищата и доводите на страните, съгласно разпоредбата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира от фактическа и правна страна следното:

Жалбата е подадена в срока по чл. 259, ал. 1 ГПК и е процесуално допустима, а разгледана по същество - неоснователна.

Първоинстанционното решение е валидно и допустимо, налице е постановен диспозитив в съответствие с мотивите на решението. При произнасянето си по правилността на решението съгласно чл. 269, изр. второ от ГПК и задължителните указания, дадени с т. 1 от ТР № 1/09.12.2013 г. по т.д. № 1/2013 г. на ОСГТК на ВКС, въззивният съд е ограничен до релевираните във въззивната жалба оплаквания за допуснати нарушения на процесуалните правила при приемане за установени на относими към спора факти и на приложимите материално правни норми, както и до проверка правилното прилагане на релевантни към казуса императивни материално правни норми, дори ако тяхното нарушение не е въведено като основание за обжалване. Не се установи при въззивната проверка нарушение на императивни материално правни норми. Първоинстанционният съд е изложил фактически констатации и правни изводи, основани на приетите по делото доказателства, които въззивният съд споделя и на основание чл. 272 ГПК, препраща към тях, без да е необходимо да ги повтаря.

Относно правилността на първоинстанционното решение въззивният съд намира наведените с въззивната жалба доводи за неоснователни.

Предявен е отрицателен установителен иск с правна квалификация чл. 439, ал. 1 от ГПК за установяване недължимост на вземане, за което е издаден изпълнителен лист, поради новонастъпили факти. За да бъде уважен предявеният иск трябва да е установен следният фактически състав: 1. да съществува изпълнително основание и да е издаден изпълнителен титул срещу ищеца; 2. да е образувано изпълнително дело от кредитора срещу длъжника; 3. да са настъпили факти след приключване на съдебното дирене в производството, по което е издадено изпълнителното основание, които обосновават несъществуване на правото на принудително изпълнение на вземането – в конкретния случай да е изтекла претендираната от страната погасителна давност. В тежест на ответника

е да установи спиране, съответно прекъсване на погасителната давност относно вземането.

Ищецът е предявил отрицателен установителен иск, с който отрича вземането на ответното дружество като погасено по давност с изтичане на предвидената в закона погасителна давност.

Приложима по отношение на установените с влязла в сила заповед вземания е петгодишната давност по аргумент от разпоредбите на чл. 117, ал. 2 ЗЗД и чл. 404, ал. 1, т. 1 ГПК. Съгласно чл. 404, ал.1, т. 1 подлежат на принудително изпълнение, както съдебните решения, така и заповедите за изпълнение, които имат характер на съдебни изпълнителни основания по смисъла на новия ГПК от 2008 г. На изпълнение по този ред подлежат установените по основание и размер безспорни вземания, каквито без съмнение са, както вземанията, установени с влязло в сила решение, така и вземанията, установени с влязла в сила заповед за изпълнение на съдилищата. Така, както длъжникът не може да оспорва вземането, установено с влязло в сила решение, поради факт, настъпил до съдебното дирене в производството, по което решението е постановено, така длъжникът не може да оспорва и вземането, установено с влязлата в сила заповед за изпълнение поради факт, настъпил до изтичането на срока по чл. 414, ал. 2 ГПК. Тълкуването на чл. 117, ал. 2 ЗЗД налага извод, че правилото следва да се прилага, както по отношение на вземания, установени с влязло в сила решение, така и по отношение на вземания, установени с влязла в сила заповед за изпълнение /в този смисъл Решение № 3 от 04.02.2022 г. по гр. д. № 1722/2021 г. на Върховен касационен съд, 4-то гр. отделение/. Нещо повече, в настоящия случай задължението е за неплатени вноски по договор за банков кредит, поради което давността е петгодишна.

Няма спор между страните, че длъжникът в заповедното производство не е възразил по предвидения за това процесуален ред срещу заповедта по чл. 417 ГПК и тя е влязла в сила. След стабилизирането на заповедта за изпълнение ирелевантно за правния спор е обстоятелството въз основа на какъв акт или основание е издадена същата. Когато е налице влязла в сила заповед за изпълнение, същата стабилизира вземането, поради което от влизането ѝ в сила започва да тече нова давност, която винаги е петгодишна по аналогия от разпоредбата на чл. 117, ал. 2 ЗЗД, който е приложим и в настоящия случай. В този смисъл и Решение № 37/24.02.2021г. по гр.д. № 1747/2020 г. на ВКС.

Видно от събраните по делото доказателства на 26.02.2010г. е образувано изпълнително дело № 60/2010г. на ЧСИ Ц., като вискателят е направил искане до ЧСИ за предприемане на конкретни изпълнителни действия, а на основание чл. 18 ЗЧСИ е възложил на ЧСИ определяне начина на изпълнение.

На 02.03.2010г. ЧСИ е наложил запор върху трудовото възнаграждение на ищеца, както и върху банковите сметки на въззивника в различни банки. Съгласно т. 1 ТР № 2/2013, ВКС, ОСГТК налагането на запор или възбрана в изпълнително производство съставлява насочване на изпълнението върху отделен имуществен обект на длъжника. То прекъсва давността, тъй като с него започва да се осъществява принудата в изпълнителния процес – длъжникът започва да търпи ограничение в правната си сфера.

На 28.01.2011г. е наложен запор върху получаваното от жалбоподателя трудово възнаграждение.

На 21.02.2011г. отново са наложени запори върху банковите сметки на А. в различни банки.

Запор върху банковите сметки е наложен от ЧСИ и на 06.01.2012г.

С молба от 23.09.2013г. „К.И.И. БГ” е направил искане да бъде конституиран като взыскател, поради прехвърляне на вземането от първоначалния кредитор.

На 11.06.2014г. е наложен запор върху банковите сметки на длъжника.

На 19.06.2014г. е подадена молба от ответника до ЧСИ за извършване на справки и респективно предприемане на конкретни изпълнителни действия.

Молба с идентично съдържание е подадена и на 13.11.2015г.

На 27.11.2015г. е наложен запор върху получаваното от длъжника трудово възнаграждение.

С молба от 16.05.2017г. взыскателят е отправил искане за справка за банкови сметки и при наличност на такива, налагане на запор. Таксата за това е внесена при ЧСИ на 09.06.2017г. и на 09.06.2017г. е наложен запор върху банковите сметки на длъжника.

Видно от преписа от изпълнителното дело, по наложения запор върху трудовото възнаграждение на длъжника, са превеждани ежемесечно суми в периода 20.02.2018г. до 05.05.2022г.

Други действия по изпълнителното дело, които са в състояние да прекъснат давността не са били извършвани.

От така описаните действия по изпълнителното дело, се налага извод, че същото е перемирано на 06.01.2014г., тъй като от налагане на запора върху банковите сметки на 06.01.2012г. до налагането на нов запор на банковите сметки на 11.06.2014г. са изтекли повече от две години.

Ето защо, прекратяване на изпълнителното дело е настъпило по силата на закона, с изтичане на 2 години от последното изпълнително действие, съгласно чл. 433, ал. 1, т. 8 от ГПК. С оглед на изложеното, съдът приема, че същото е перемирано на 06.01.2014г., в каквато насока са и изложените доводи във въззивната жалба. Постановлението на съдебния изпълнител има само декларативно, но не е конститутивно действие, поради което е без значение дали и кога е постановено, тъй като перемпцията настъпва по силата на закона.

Настъпилата перемпция по това дело обаче не води автоматично до извод, че погасителната давност също е изтекла, в какъвто смисъл са оплакванията във въззивната жалба.

С Тълкувателно решение № 3/2020 от 28.03.2023 г. по тълк. д. № 3/2020 г. ОСГТК на ВКС приема, че погасителната давност не тече, докато трае изпълнителният процес относно вземането по изпълнителни дела, образувани до приемането на 26.06.2015 г. на

Тълкувателно решение № 2/26.06.2015г. по т. д. № 2/2013 г., ОСГТК, ВКС.

Съобразно приетото с цитираното тълкувателно решение, съдът приема, че до 26.06.2015г. не е текла давност.

Дори обаче съдът да не вземе предвид това решение, то давността е била многократно прекъсвана със следните действия: заповест върху банковите сметки на 06.01.2012г., заповест върху банковите сметки на длъжника на 11.06.2014г.; молба от ответника до ЧСИ за извършване на справки и респективно предприемане на конкретни изпълнителни действия от 19.06.2014г.; молба с идентично съдържание от 13.11.2015г.; заповест върху получаваното от длъжника трудово възнаграждение от 27.11.2015г.; молба от 16.05.2017г. за извършване на справка за банкови сметки и при наличност на такива, налагане на заповест и наложен такъв на 09.06.2017г. върху банковите сметки на длъжника; ежемесечните удържки от наложения заповест върху трудовото възнаграждение на длъжника за периода 20.02.2018г. до 05.05.2022г.

Между всяко от описаните по – горе действия не са изтекли повече от 5 години и всяко от тях е в състояние да прекъсне давността. Това е така по следните съображения.

В т. 10 от ТР № 2/26.06.2015г. по тълк. дело № 2/2013г., ОСГТК на ВКС, е прието, че при настъпила перемпция, нова погасителна давност за вземането започва да тече от датата, на която е поискано или е предприето последното валидно изпълнително действие, като без значение е дали съдебния изпълнител е образувал ново изпълнително дело. В решение № 37/24.02.2021 по дело №1747/2020 на ВКС, ГК, IV г.о., съдът приема, че когато кредиторът направи искане за предприемане на изпълнително действие, същото прекъсва давностния срок. Давността се счита прекъсната от датата на молбата за извършването му. Предприемането на изпълнителни действия след изтичане срока на перемпцията също прекъсва давностния срок, като в този случай въз основа на молбата съдебния изпълнител следва да образува ново изпълнително дело, по което да извърши поисканото изпълнително действие. В настоящия случай, с оглед така настъпилата перемпция съдебният изпълнител е следвало да образува ново изпълнително дело, но неизпълнението на това негово задължение не може да бъде вменено във вина на вискателя.

Ето защо, не могат да бъдат споделени оплакванията във въззивната жалба, че с оглед настъпилата перемпция, давността за вземането е започнала да тече от 30.01.2012г., когато е извършено последното действие по все още неперемияното дело. Действително е постановявана съдебна практика в посочения от ищеца смисъл, но най – новата практика на ВКС, което е видно и от посочените от самия него във въззивната жалба решения, е последователна и константна и е в смисъл, че предприемането на изпълнителни действия след изтичане срока на перемпцията също прекъсва давностния срок.

При преценката дали е изтекъл давностният срок, следва да се вземе предвид дали са налице обстоятелства, които да прекъснат течението на срока. В Тълкувателно решение № 2/2013г. от 26.06.2015г. по тълкувателно дело № 2 по описа за 2013г. на ОСГТК на ВКС е прието, че прекъсва давността предприемането на кое да е изпълнително действие в рамките

на определен изпълнителен способ (независимо от това дали прилагането му е било поискано от вискателя или е предприето по инициатива на частния съдебен изпълнител по възлагане на вискателя съгласно чл. 18, ал.1 ЗЧСИ): насочването на изпълнението чрез налагането на запор или възбрана, присъединяване на кредитор, възлагане на вземане за събиране или вместо плащане, извършването на опис или оценка на вещ, назначаването на pazач и др. Не са изпълнителни действия и не прекъсват давността образуването на изпълнителното дело, изпращането и връчването на покана за доброволно изпълнение, проучването на имущественото състояние на длъжника, извършването на справки, набавянето на документи и книжа, назначаването на експертиза за определяне на непогасения остатък от дълга, извършването на разпределение, плащането въз основа на влязло в сила разпределение. Преценката дали е прекъсната давността е конкретна във всеки конкретен случай с оглед активността на кредитора по делото и предприетите по отношение на длъжника изпълнителни действия.

В мотивите на цитираното Тълкувателното решение е обсъдено значението и на молбата на вискателя, с която се иска извършване на конкретно действие в рамките на изпълнителния способ: „Искането да бъде приложен определен изпълнителен способ прекъсва давността, защото съдебният изпълнител е длъжен да го приложи, но по изричната разпоредба на закона давността се прекъсва с предприемането на всяко действие за принудително изпълнение”. Тоест, за да е в състояние да прекъсне давността, искането за извършване на определено изпълнително действие, следва да бъде уважено от съдебния изпълнител и действието да е предприето. Необходимо е двете действия да са налице кумулативно, за да породят придадения им прекъсващ ефект.

Същинско действие за принудително изпълнение може да предприеме само съдебният изпълнител и то прекъсва давността, но давността е свързана с поведението на кредитора – тя не се влияе от поведението на други лица. Затова, ако искането от кредитора е направено своевременно, но изпълнителното действие не е предприето от надлежния орган преди изтичането на давностния срок, по причина, която не зависи от волята на кредитора, давността се счита прекъсната с искането, дори то да е било нередовно, ако нередовността е изправена надлежно по указание на органа на изпълнителното производство. В този смисъл Решение № 37/24.02.2021г. по гр. д. № 1747/2020 г. на ВКС. Давността не се прекъсва веднъж с искането и още веднъж с предприемането на действието. Прекъсването е едно – с предприемането на действието, но се счита да е настъпило с обратна сила, ако след поискването давността е изтекла.

Без значение е дали вискателят е поискал извършването на конкретно изпълнително действие или същото е предприето по инициатива на съдебния изпълнител. Независимо по чия инициатива е предприето изпълнителното действие, то е в състояние да прекъсне давността, поради което неоснователни са и тези оплаквания на въззивника.

Действително запор върху банковите сметки на длъжника е наложен на 09.06.2017г. Следствие на него обаче са извършвани ежемесечните удържки за периода 20.02.2018г. до 05.05.2022г. Ето защо, съдът намира, че течението на давностния срок е прекъснато на

05.05.2022г., когато е бил последният превод по наложения заповор. В този смисъл и Определение №485/05.06.2017 по дело №370/2017 на ВКС, ГК, III г.о.

Това е така, защото прилагането на способ „заповор върху вземания на длъжника“ не приключва с еднократно действие по връчване на заповорно съобщение на третото лице. Този се осъществява продължително във времето и се характеризира с периодичност способ на постъпленията на парични суми. При налагане на заповор върху трудово възнаграждение при определен работодател дори съдебният изпълнител не е длъжен да връчва на последващ работодател ново заповорно съобщение, а според разпоредбата на чл.512 ал.3 от ГПК предходният работодател препраща заповорното съобщение на следващия и то се счита изпратено от съдебния изпълнител. В този смисъл докато предприетият способ за изпълнение „заповор“ върху трудово възнаграждение на длъжника е бил действащ и прилаган, не може да се говори за бездействие на вискателя, доколкото извод за дезинтересиране на вискателя от изпълнението не може да се обоснове. Вискателят не може да бъде принуден да инициира непрекъснато нови способи за принудително изпълнение при периодично постъпващите плащания от трети лица, защото от една страна в негова полза тече принудително изпълнение по вече избран от него способ и той се удовлетворява макар и на части и в продължителен период от време, а от друга страна кумулирането на нови способи без ясен положителен резултат може да доведе до неоправдано натрупване на допълнителни разноси за изпълнението и за двете страни.

За периода от 05.05.2022г. до подаването на исковата молба на 25.05.2022г. не са изтекли повече от 5 години. Ето защо, предявените искове са неоснователни и недоказани и правилно са отхвърлени от СРС.

При тези съображения, поради съвпадане изводите на двете съдебни инстанции по съществото на спора, постановеното от СРС решение следва да бъде потвърдено.

По разноските за въззивната инстанция:

На въззиваемия на основание чл. 78, ал. 3 ГПК вр. с чл. 273 ГПК следва да се бъдат присъдени сторените във въззивното производство разноси в размер на 100 лв. за юрисконсултско възнаграждение.

Воден от изложеното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 14430 от 12.12.2022 г., постановено по гр. д. № 27111/2022 г. по описа на СРС, 27 с-в.

ОСЪЖДА Л. И. А., ЕГН *****, да заплати на „К.И.И. БГ“ ЕАД, ЕИК ****, на основание чл. 273 вр. чл. 78, ал. 3 от ГПК, сумата от 100 лв., представляваща направените

във въззивното производство разноси.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния касационен съд в едномесечен срок от съобщаването му на страните, при предпоставките на чл. 280 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____